

Årets utexaminerade studenter.

Stockholm den 9 juni 2016

Kära vänner!

Den här veckan har vi firat Sveriges nationaldag. Den 6 juni är ett datum som väl för de flesta är förknippat med sommar, fest, högtid och glädje alldeles oavsett hur mycket vi firar nationaldagen. Den infaller under den skönaste tiden på året när grönskan är ljus och skir, nya blomster ständigt överraskar med sin prakt och dagarna fortfarande blir längre. Och visst är de blågula färgerna med allt vad de står för något att tacka för i en värld där vårt land är längtans mål för fler än någonsin!

För mig personligen var det en festdag av ytterligare en anledning. Det var nämligen examensdag på den teologiska högskola i Hong Kong där jag undervisar. För min inre blick trädde studenter fram som jag lärt känna under nästan två års tid och som nu nått fram till ett mål som under en stor del av livet föreföll överkligt. Liksom i Sverige för hundra år sedan var en högre utbildning i det längsta bara en dröm för flera av dem. Nu har de tagit emot sina examensbevis och därmed nya möjligheter att få hjälpa sina familjer, kyrkor och folk till en bättre framtid.

Seng Ja och hennes make i traditionella dräkter från Kachinprovinsen.

I det här nyhetsbrevet vill jag berätta om en sådan student.

Att jag valt just henne beror givetvis på hennes utomordentliga studieresultat men också på att hennes historia har en svensk anknytning. I det nyhetsbrev jag skrev i december 2014 berättade jag om ett märkligt svenskt livsöde som jag för första gången lärde känna genom den student som nu har promoverats – Seng Ja Layang från Myanmar (Burma). Jag minns hur hon frågade mig om jag kände Ola Hansson och visste vad han betydde för henne och hennes folk. Snart hade jag fått veta att han föddes 1864 i Åhus i Skåne och kom att tillbringa sitt liv bland det folk som Seng Ja tillhör. Så här berättade hon - jag citerar några rader ur mitt nyhetsbrev:

Vi tillhör en folkstam från ett bergsområde i norra Myanmar – kachinfolket. För hundratjugo år sedan var vi alla analfabeter. Vi hade inte ens ett skriftspråk, och vi hade aldrig hört talas om Bibeln. Min nyfikenhet steg allteftersom berättelsen fortskred: Det vi är idag, är vi tack vare Ola Hanson. Han lärde sig vårt svåra språk och skapade sedan ett skriftspråk, vilket vi aldrig tidigare haft. Han översatte hela Bibeln till detta språk, först Nya testamentet från grekiska och sedan hela den hebreiska Bibeln, också från grundspråket. Han gav oss även en psalmbok genom att komponera tvåhundra psalmer och översätta ytterligare fyrahundra från svenska och engelska. Han är vår Mose! ...

Ola Hanson kunde överlämna översättningen av hela Bibeln 1927 till kachinfolket, alltså efter 37 års arbete. När han två år senare avled hade han verkligen fått se frukterna av sitt livsverk. Redan då hade många blivit läs- och skrivkunniga, vilket nu gäller alla, och idag räknar sig också i stort sett alla från denna stam som kristna i ett annars övervägande buddhistiskt land. Två av mina kvinnliga studenter är doktorander i Gamla respektive Nya testamentets exegetik (bibelforskning) – de första någonsin från detta folk - och jag kommer att med stort intresse följa deras avhandlingsarbete. ”Vi hoppas att Du ska få se det som Ola Hanson aldrig fick uppleva”, sa en av dem.

Dr Seng Ja Layang.

Den här veckan har alltså det skett som Ola Hansson nog inte ens kunde drömma om: Kachinfolket har fått sin första teologie doktor. Den 26 maj disputerade Seng Ja med berömligt resultat ("with distinction") på en avhandling som analyserar bilden av fariseerna i Matteus 23 och hävdar att dessa i ljuset av vad vi vet om fariseerna genom andra källor knappast kan betecknas som "typiska" fariseer. Hennes bidrag är viktigt inte minst för att skapa förståelse mellan judar och kristna, eftersom fariseerna så ofta har fått prägla en negativ bild av judar och judendom bland kristna.

För Seng Ja är kopplingen till Ola Hansson viktig, eftersom hon ser honom som Guds särskilda redskap för att förmedla den bibliska uppenbarelsen till hennes folk. Så här skrev hon i ett mail till mig samma dag som hon disputerade: "Nu ser jag tydligt att Guds nåd i historien upprepas och att han binder samman sina barn med deras rötter..." Hon har ofta uttryckt sin förundran över att hon skulle få en lärare som tillhör "Ola Hanssons folk", och inte blev hennes förundran mindre när hon fick veta att hennes opponent – Professor Anders Runesson från universitetet i Oslo – är född och uppvuxen på samma plats som Ola Hansson, alltså Åhus i Skåne. "Det känns som en hälsning från himlen om Guds djupa mening med den väg som blev min", säger hon.

Låt oss följa henne till några hållplatser på denna långa väg från uppväxten i en liten bergsby i norra Myanmar till veckans promotionshögtid på Lutheran Theological Seminary i Hong Kong. Så här berättar hon i ett samtal för en månad sedan:

”Min far dog när jag var två månader. Det var inte lätt för min mor att bli lämnad ensam, men jag minns att jag tidigt fick lära mig att Gud särskilt tar sig an änkor och faderlösa. Jag var ett mycket ensamt barn, men så länge jag minns har Gud varit som en far för mig och Bibeln min främste tröstare. Psaltaren betydde alldeles särskilt mycket för mig. Där finns allt, och där lärde jag mig att jag fick komma till Gud som ett barn till sina föräldrar – även som ett trotsigt barn...”

Om skolan säger Seng Ja kort att ”böckerna var mina främsta kamrater” och att hon insåg att ”utbildning är den enda vägen framåt”. Organisationen World Vision hjälpte henne till en åttaårig skolutbildning. Därefter försökte hon tjäna ihop pengar för sitt framtidsmål genom att samla ved och arbeta i jordbruk och i gruvor. År 1996 började hon studera botanik på universitetet i Myitkyina, men på grund av oroligheter stängdes universitetet kort därefter. Då började hon studera kinesiska i Kina och två år senare var hon utbildad tolk. Arbetet var relativt väl-betalt, men hon visste att detta inte var meningen med hennes liv. Hon fortsätter:

”Jag kände mig som om jag befann mig i en öken, och Bibelns budskap om hur Gud ledde sitt folk genom öken blev mycket personligt. Jag kunde identifiera mig med Israels folk, och nu visste jag att det var teologi jag skulle studera. År 2003 skrev jag in mig på Kachin Theological College and Seminary (KTCS), som är den största teologiska högskolan i Myanmar, och 2006 tog jag min första teologiska examen. Jag blev omedelbart erbjuden en deltidstjänst att undervisa i grekiska. Efter ett år kunde jag fortsätta mina teologiska studier, och 2010 tog jag min magisterexamen i Bangalore i Indien. Tiden där betydde oerhört mycket för mig. Att lära känna Bibelns mänskliga tillkomsthistoria och att hela tiden tvingas skriva akademiska uppsatser beredde mig för nästa fas i livet. Jag fick hjälp att konfrontera min tro med vetenskaplig analys, vilket var nyttigt och nödvändigt för mig både som kristen och som teologisk lärare.”

KTCS:s logo med hänvisning till Efesierbrevet 4:11-12

Sedan undervisade Seng Ja i tre år i Nya testamentet på KTCS, innan hon kom till Lutheran Theological Seminary i Hong Kong sommaren 2013, nu med siktet inställt på doktorsexamen. När hon började studera mina kurser i judendomen hösten 2014, hade hon alltså redan ett års doktorandstudier bakom sig. Jag kan verkligen känna igen mig själv som student när hon säger:

”Jesu judiska värld och Nya testamentet som en judisk bok var dock något som jag aldrig hade lärt känna på djupet. Den rabbinska litteraturens rikedom och dess betydelse för förståelsen av både levande judendom och kristendom var något okänt för mig, men nu har jag upptäckt en ny dimension av Nya testamentets historiska och teologiska ursprung. Det är lätt att överdriva motsättningarna mellan Jesus och de andra judarna. Vårt sätt att läsa de nytestamentliga texterna har alltför ofta förvandlat judarna till fiender. Vi behöver mer historisk kunskap och kritiskt tänkande...”

Det märks att den nyblivna doktorn är inne på ett ämne som berör henne djupt både som forskare och kristen, och jag är övertygad att hennes kunskap och engagemang kommer att fylla hennes undervisning med innehåll och liv i hennes framtida gärning. - Vilka är då hennes framtidsplaner?

”Det behöver jag inte fundera över just nu, för så snart jag kommer hem tillträder jag en lektorstjänst i Nya testamentets bibelvetenskap på det seminarium där jag började studera för tretton år sedan. Jag hoppas kunna ge tillbaka i överflöd vad jag själv fått ta emot, och att det ska bli till hjälp inte bara för mitt folk utan också för de kristna i hela Myanmar.”

Det är inte svårt att helhjärtat instämma i hennes önskan om att Ola Hanssons sådd ska fortsätta bära frukt genom henne och andra som kallas att föra hans verk vidare till nya generationer.

Att berätta om henne just nu känns extra meningsfullt, eftersom den judiska pingsten – *shavuot*, ”veckohögtiden” - infaller nu på söndag.

Då firas uppenbarelsen på Sinai berg och förbundet mellan Gud och Israels folk efter befrielsen ur Egypten. I synagogor världen över kommer texten om det första pingstundret i 2 Mosebok 19 och 20 att läsas – en text som säkert lästes även av dem som var församlade i Jerusalem för att fira denna högtid enligt Apostlagärningarna 2.

Ibland kallas det under som där beskrivs för ”kyrkans födelsedag”, eftersom det ledde till att den bibliska uppenbarelsen och det kristna evangeliet kom att bäras ut i hela världen. Pingstens stora under slår en svindlande bro mellan Sinai och Sion och vidare över hav och kontinenter till Sverige och Fjärran Östern och till ett litet bergsfolk i norra Myanmar, där Dr Seng Ja Layang nu fått illustrera Guds ords inneboende och förvandlande kraft som saknar motstycke i världslitteraturen och mänsklighetens historia.

Hon har bett om sin hälsning till er – Ola Hanssons folk. Det får då också bli en shavuothälsning till våra judiska läsare och till er alla en önskan om en på alla sätt skön och vilsam sommar!

Er tillgivne

Göran Larssons jubileumsfond för judisk-kristna relationer:

Adress i Sverige:	Ullängergatan 7, 162 54 Vällingby, tel. 073-094 95 04
E-postadress:	goran.larsson@judiskkristnarelationer.se
Hemsida:	www.judiskkristnarelationer.se
PlusGiro (Postgiro):	195 85 45-4
Bankgiro:	5374-4249
Bank:	Nordea
Ibannummer:	SE17 9500 0099 6042 1958 5454
BIC eller Swiftkod:	NDEASESS